

GECONSOLIDEERD JAARBERICHT 2015

ENEXIS B.V.

>> KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP
WWW.ENEXIS.NL

ENEXIS

ENERGIE IN GOEDE BANEN

Inhoudsopgave

Geconsolideerde jaarcijfers 2015

Inleiding	3
Kerncijfers	4
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	6
Geconsolideerde balans	7
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	8
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen	9
Toelichting op de geconsolideerde jaarcijfers	10

Overige gegevens

Winstbestemming	21
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	22
Gebeurtenissen na balansdatum	24
Verklaring ex artikel 18 Derde lid, Elektricitwet 1998, respectievelijk ex artikel 10d, derde lid, Gaswet	25
Overeenkomst met verwante bedrijven (> EUR 4,5 miljoen)	26
Wettelijke ratio's	27
Investeringen in netten	28
Betrouwbaarheid in cijfers	30

Reguleringsdata

Inleiding

Voor de jaarrekening van Enexis B.V. is door Enexis Holding N.V. op basis van artikel 2:403 BW een 403 verklaring afgegeven. Derhalve is Enexis B.V. vrijgesteld van het publiceren van haar jaarrekening en is middels publicatie van de instemmingsverklaring en aansprakelijkheidsverklaring voldaan aan haar deponeringsplicht.

De geconsolideerde jaarcijfers van Enexis B.V. zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. Bij de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. is op 3 maart 2016 een goedkeurende controleverklaring verstrekt door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Enexis B.V. dient aan de verplichting te voldoen om de geconsolideerde jaarcijfers van Enexis B.V. ter inzage te leggen ter kantore van Enexis B.V. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet. Het geconsolideerd jaarbericht van Enexis B.V. bestaat uit de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, de geconsolideerde balans, het geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichtingen hierop, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Het jaarbericht van Enexis B.V. betreft geen volledige jaarrekening.

Om een volledig beeld te krijgen van de financiële positie van Enexis B.V. dient tevens de jaarrekening van Enexis Holding N.V. te worden bezien.

Kerncijfers I

bedragen in miljoenen euro's		2015	2014	2013	2012	2011
Resultaat						
Netto-omzet		1.294,2	1.337,7	1.322,6	1.317,1	1.268,3
Kosten van transport- en systeemdiensten en van distributieverliezen		231,6	243,0	229,7	235,8	239,0
Overige bedrijfsopbrengsten		20,1	20,9	18,8	14,9	12,1
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo		1.082,8	1.115,6	1.111,7	1.096,2	1.041,4
Bedrijfslasten exclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen		426,2	413,6	426,5	439,9	397,1
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen		291,6	300,0	288,8	281,3	264,6
Bedrijfsresultaat		365,0	402,0	396,4	375,0	379,7
Resultaat deelnemingen en joint ventures		1,4	1,3	1,3	1,5	2,2
EBIT ¹⁾		366,4	403,4	397,7	376,5	381,9
Financiële baten en lasten		-76,7	-76,6	-103,5	-87,7	-87,5
Resultaat voor belastingen		289,7	326,8	294,2	288,8	294,4
Resultaat na belastingen		214,3	244,9	221,0	224,0	221,0
Balans (voor winstbestemming)						
Netto werkkapitaal ²⁾		-232,6	-119,1	-102,1	-165,1	-204,6
Vaste activa		5.678,7	5.852,8	5.701,3	5.608,6	5.415,6
Geïnvesteed vermogen ³⁾		5.139,1	5.131,8	5.049,3	4.953,9	4.798,9
Eigen vermogen		3.517,7	3.425,8	3.291,3	3.185,0	3.045,9
Balanstotaal		6.358,2	6.186,2	5.994,2	6.338,4	6.224,3
Ratio's						
Solvabiliteit ⁴⁾	%	55,3	55,4	54,9	50,2	48,9
ROIC ⁵⁾	%	7,6	7,9	7,9	7,6	8,0
Return on equity ⁶⁾	%	6,1	7,1	6,7	7,0	7,3
Kasstroom						
Kasstroom uit operationele activiteiten		644,7	542,8	430,5	497,9	504,8
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-377,4	-410,8	-269,5	-252,7	-512,3
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-228,8	-101,1	-120,0	-254,6	-50,8
Kasstroom		38,5	30,9	41,0	-9,4	-58,3

- EBIT = Resultaat vóór aftrek van rente en belastingen.
- Netto werkkapitaal = Totaal vlottende activa (exclusief liquide middelen, exclusief kortlopende financiële vaste activa en exclusief deposito's) minus kortlopende schulden (exclusief rentedragende verplichtingen, exclusief in volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen en exclusief derivaten).
- Geïnvesteed vermogen = Vaste activa vermeerderd met activa aangehouden voor verkoop minus vooruit ontvangen bijdragen (langlopend + kortlopend) vermeerderd met passiva aangehouden voor verkoop plus netto werkkapitaal.
- Solvabiliteit = Eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal.
- ROIC = EBIT gedeeld door het geïnvesteed vermogen per jaareinde.
- Return on equity = Resultaat na belastingen gedeeld door het eigen vermogen per jaareinde.

Kerncijfers II

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Trajectlengtes (x 1.000 km)						
Elektriciteitsnet	138,0	137,2	135,2	134,2	133,3	132,3
Laagspanning	93,3	92,8	90,8	90,0	89,4	88,8
Middenspanning	44,6	44,4	44,3	44,1	43,8	43,5
Tussenspanning	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gasnet	44,8	44,7	44,8	44,8	44,6	41,3
Lage druk	35,8	35,7	35,8	35,8	35,6	32,8
Hoge druk	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	8,4
Stations (x 1.000)						
E-stations	53,2	53,0	52,9	52,7	52,5	52,1
G-stations	24,4	24,5	24,6	24,6	24,7	24,1 ¹⁾
Aantal aansluitingen (x 1.000)						
Elektriciteit	2.698	2.683	2.672	2.662	2.648	2.631
Gas	2.091	2.083	2.079	2.074	2.068	1.908
Getransporteerde hoeveelheden						
Elektriciteit (GWh)	34.121	34.050	34.900	35.043	35.079	34.858
Gas (Mm ³) ¹⁾	5.530	5.111	6.510	6.350	5.788	6.959
Waarvan groen gas	41,0	37,0	34,0	21,1	10,9	8,0
Productkwaliteit						
Uitvalduur elektriciteit (in minuten)	14,2	17,7	23,6	21,6	18,9	25,1
Hoogspanning	0,9	0,6	0,1	0,1	1,1	3,8
Middenspanning	8,2	12,2	17,8	15,2	11,9	15,2
Laagspanning	5,1	4,8	5,7	6,3	5,9	6,2
Uitvalduur gas (in seconden)	78	90	50	36	69	43
Klanttevredenheid						
Kleinverbruik	8,0	8,0	8,1	7,9	7,9	7,9
Grootverbruik	7,5	7,5	7,4	7,3	7,2	7,2
Totaal	7,8	7,8	7,8	7,6	7,6	7,6
Personeel						
Personeelsleden ultimo jaar	4.113	3.985	3.966	3.908	3.792	-

1. Met ingang van 2010 zijn gasstations die buiten bedrijf zijn niet in de telling meegenomen.

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

bedragen in miljoenen euro's	2015		2014
Netto-omzet		1.294,2	1.337,7
Af: Kosten van transport- en systeemdiensten en van distributieverliezen		231,6	243,0
Overige bedrijfsopbrengsten		20,1	20,9
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo		1.082,8	1.115,6
Personeelskosten	270,3		260,6
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	291,6		300,0
Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	136,6		129,1
Overige bedrijfskosten	19,3		23,9
Totaal bedrijfskosten		717,7	713,6
Bedrijfsresultaat		365,0	402,0
Resultaat deelnemingen en joint ventures		1,4	1,3
Financiële baten	1,9		2,8
Financiële lasten	78,6		79,4
Financiële baten en lasten		-76,7	-76,6
Resultaat vóór belastingen		289,7	326,7
Belastingen		75,4	81,8
Resultaat na belastingen		214,3	244,9

Geconsolideerde balans

(voor voorstel winstbestemming)

bedragen in miljoenen euro's

31 december 2015

31 december 2014

Activa

Materiële vaste activa	5.557,9	5.731,3
Immateriële vaste activa	105,9	106,8
Deelnemingen	12,6	12,5
Overige financiële vaste activa	2,3	2,2
Vaste activa	5.678,7	5.852,8
Voorraden	29,6	20,4
Vorderingen	180,5	171,3
Overige financiële activa (kortlopend)	45,0	110,0
Liquide middelen	57,2	31,7
Vlottende activa	312,3	333,4
Activa aangehouden voor verkoop	367,2	-
Totaal activa	6.358,2	6.186,2

bedragen in miljoenen euro's

31 december 2015

31 december 2014

Passiva

Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	-	-
Agioreserve	1.392,6	1.392,6
Algemene reserve	1.910,8	1.788,3
Resultaat van het boekjaar	214,3	244,9
Eigen vermogen	3.517,7	3.425,8
Rentedragende verplichtingen (langlopend) ¹⁾	1.147,9	1.744,0
Voorzieningen (langlopend)	59,5	64,1
Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	613,7	587,7
Langlopende verplichtingen	1.821,1	2.395,8
Handelsschulden en overige te betalen posten	431,8	298,0
Rentedragende verplichtingen (kortlopend) ¹⁾	516,1	39,6
Voorzieningen (kortlopend)	11,0	12,8
In volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen	15,1	14,2
Kortlopende verplichtingen	974,0	364,6
Passiva aangehouden voor verkoop	45,4	-
Totaal passiva	6.358,2	6.186,2

1. De Enexis lening C van EUR 500,0 miljoen zal in 2016 worden afgelost en is als zodanig als kortlopende verplichting gerubriceerd.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

bedragen in miljoenen euro's	2015	2014
Resultaat na belastingen	214,3	244,9
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	291,6	300,0
Geamortiseerde bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	-15,1	-13,6
Saldo van dotaties, aanspraken en vrijval van voorzieningen, veranderingen operationeel werkkapitaal en overige	154,0	11,5
Kasstroom uit operationele activiteiten	644,7	542,8
Investerings materiële en immateriële vaste activa	-484,2	-451,1
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	41,9	65,6
Mutatie van financiële vaste activa	-0,1	-0,3
Toename/afname deposito's	65,0	-25,0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-377,4	-410,8
Kasstroom voor financieringsactiviteiten	267,3	132,0
Mutatie van rentedragende verplichtingen	-106,4	9,4
Uitbetaald dividend + agiostorting	-122,4	-110,5
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-228,8	-101,1
Totaal kasstromen	38,5	30,9
Netto liquide middelen minus schulden aan kredietinstellingen begin boekjaar	18,0	-12,9
Netto liquide middelen minus schulden aan kredietinstellingen ultimo boekjaar	56,5	18,0

Het saldo van de liquide middelen per 31 december 2015 bestaat uit de volgende posten:

bedragen in miljoenen euro's	2015	2014
Bank- en kassaldi	57,2	31,7
Schulden aan kredietinstellingen	-0,6	-13,7
Totaal	56,5	18,0

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

	Aantal gewone aandelen	Aandelen- kapitaal	Agio- reserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen
bedragen in miljoenen euro's						
Stand per 1 januari 2014	20.000	0,0	1.392,6	1.677,8	221,0	3.291,4
Bestemming resultaat 2013	-	-	-	110,5	-110,5	-
Dividenduitkering over 2013	-	-	-	-	-110,5	-110,5
Resultaat na belastingen 2014	-	-	-	-	244,9	244,9
Subtotaal 2014	-	-	-	110,5	23,9	134,4
Stand per 31 december 2014	20.000	0,0	1.392,6	1.788,3	244,9	3.425,8
Stand per 1 januari 2015	20.000	0,0	1.392,6	1.788,3	244,9	3.425,8
Bestemming resultaat 2014	-	-	-	122,5	-122,5	-
Dividenduitkering over 2014	-	-	-	-	-122,4	-122,4
Resultaat na belastingen 2015	-	-	-	-	214,3	214,3
Subtotaal 2015	-	-	-	122,5	-30,6	91,9
Stand per 31 december 2015	20.000	0,0	1.392,6	1.910,8	214,3	3.517,7

Toelichtingen op de geconsolideerde jaarcijfers

1. Inleiding

Enexis B.V., gevestigd te Rosmalen, is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhouden, het beheer en de ontwikkeling van de distributienetten voor elektriciteit (kabels en leidingen) en gas (buizen en leidingen) en daaraan verwante activiteiten.

Enexis B.V. is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% worden gehouden door Enexis Holding N.V.

De cijfers opgenomen in de door Enexis B.V. opgestelde geconsolideerde jaarcijfers zijn afgeleid van de cijfers zoals opgenomen in de jaarrekening over 2015 van Enexis Holding N.V.

2. Grondslagen voor de financiële verslaggeving

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarcijfers van Enexis B.V. omvatten de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, de geconsolideerde balans, het geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichtingen hierop, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De functionele valuta van Enexis B.V. is de euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's. Aan- en verkooptransacties in vreemde valuta worden op transactiedatum verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Enexis B.V. hanteert de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zoals hierna beschreven. De jaarcijfers zijn opgesteld op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

2.2 Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarcijfers bevatten de jaarcijfers van Enexis B.V. en haar groepsmaatschappijen.

Groepsmaatschappijen betreffen alle entiteiten waarover de groep de controle heeft, dat wil zeggen dat de groep blootgesteld is aan, of recht heeft op, variabele resultaten vanuit zijn betrokkenheid bij de entiteit en de mogelijkheid heeft om deze resultaten te beïnvloeden door zijn macht om de activiteiten van de entiteit te sturen. Groepsmaatschappijen worden betrokken in de consolidatie vanaf de datum waarop hier sprake van is. Vanaf de datum dat niet meer aan de criteria van groepsmaatschappijen wordt voldaan, wordt de groepsmaatschappij niet langer betrokken in de consolidatie.

Bij de consolidatie wordt de integrale methode toegepast. In het geval dat het belang van de geconsolideerde rechtspersoon minder dan 100% bedraagt, wordt een aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat opgenomen. Financiële relaties en resultaten tussen geconsolideerde maatschappijen onderling worden geëlimineerd.

Bij verlies van zeggenschap worden de activa en verplichtingen van de dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en overige met de dochteronderneming samenhangende vermogenscomponenten niet langer

in de balans verantwoord. Het eventuele overschot of tekort op het verlies van zeggenschap wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Indien de Groep een belang behoudt in de voormalige dochteronderneming, wordt dat belang tegen de reële waarde verantwoord per de datum dat niet langer sprake was van zeggenschap. Het belang wordt na eerste opname als een investering verwerkt volgens de 'equity'-methode, of als financieel actief beschikbaar voor verkoop, afhankelijk van de mate van invloed die wordt behouden.

De consolidatiekring van Enexis B.V. bestaat uit:

	Statutaire zetel	Aandeel Enexis B.V.	Aandeel Enexis B.V.	onderdeel van
		31-12-2015	31-12-2014	
Groepsmaatschappijen				
Aktivabedrijf Enexis Friesland B.V.	Rosmalen	100%	100%	Enexis B.V.

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarcijfers worden bepaalde schattingen en veronderstellingen gedaan die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Verschillen tussen de werkelijke uitkomsten en de schattingen en veronderstellingen, zijn van invloed op de bedragen die in toekomstige periodes worden gerapporteerd.

Door het management gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen zijn met name van invloed op de waardering van materiële en immateriële vaste activa, de noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen van materiële en immateriële vaste activa, de noodzaak tot eventuele waardeverminderingen van debiteuren, de waarderingen van voorzieningen en de verantwoording van netto-omzet.

Valuta

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De hieruit ontstane koersverschillen komen ten gunste dan wel ten laste van het resultaat. Monetaire posten worden omgerekend tegen de jaareindekoers.

Saldering

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen. Ontbreekt het recht om bedragen te salderen of het voornemen actief- en passiefposten gelijktijdig af te wikkelen, dan worden deze apart verantwoord.

Presentatie

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De kosten van transport- en systeemdiensten en van distributieverliezen worden meteen na de netto-omzet en overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd vanwege de relatie met de netto-omzet, alsmede het onderscheid ten opzichte van de door onze organisatie op korte termijn meer beïnvloedbare andere bedrijfskosten. Deze wijze van presenteren is een weerspiegeling van de intern gehanteerde rapportage- en sturingsmiddelen.

Bedrijfscombinaties en goodwill

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt via toepassing van de overnamemethode. De kosten van de overname worden gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Voor iedere bedrijfscombinatie

bepaalt de Groep of de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit worden gewaardeerd tegen reële waarde of het proportionele aandeel van de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen entiteit. Kosten die verband houden met de overname worden in het resultaat genomen in het jaar waarin deze kosten worden gemaakt.

Wanneer de Groep een bedrijf overneemt, beoordeelt ze de financiële activa en overgenomen verplichtingen voor gepaste classificering en toewijzing op basis van contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en relevante omstandigheden op de verwervingsdatum. Dit omvat ook de scheiding van in contracten besloten afgeleide instrumenten in basiscontracten van de overgenomen partij.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door de overnemende partij wordt overgedragen, zal initieel worden gewaardeerd tegen reële waarde op de verwervingsdatum. Een voorwaardelijke vergoeding die classificeert als een actief of verplichting als financieel instrument en die onder de reikwijdte valt van IAS 39, wordt tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij wijzigingen in reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill is het verschil tussen de kosten van overname van de onderneming (gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit) minus het saldo van de reële waarde van identificeerbare activa en de reële waarde van de overgenomen verplichtingen van de onderneming. Goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs minus eventuele bijzondere waardevermindering. Goodwill wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering en wordt additioneel getoetst indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een eenmaal genomen bijzondere waardevermindering van goodwill wordt nooit teruggedraaid.

Daar waar goodwill is gealloceerd aan een kasstroomgenererende eenheid en deel uitmaakt van de afgestoten activiteiten binnen deze eenheid, maakt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteiten deel uit van de boekwaarde van de activiteiten bij het bepalen van het boekresultaat op de afgestoten activiteiten. Goodwill die onder deze omstandigheden wordt afgestoten, wordt gewaardeerd op basis van de relatieve waarden van de afgestoten activiteiten en het deel dat gehandhaafd blijft in de kasstroomgenererende eenheid.

Netto-omzet

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten, na aftrek van omzet- en energiebelasting, verantwoord van geleverde goederen en verrichte diensten uit het distribueren van elektriciteit en gas en van overige activiteiten. De afrekening met kleinverbruikers van energie geschiedt op basis van vaste bedragen afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting.

De afrekening van grootverbruikers geschiedt periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting.

De bij de bepaling van de omzet te hanteren tarieven worden gereguleerd door de Autoriteit Consument & Markt (ACM). De omzet wordt vastgesteld door de gefactureerde netwerkvergoeding te vermeerderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding en te verminderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding ultimo vorige verslagperiode.

Kosten van transport- en systeemdiensten en van distributieverliezen

Hieronder worden de kosten van transportdiensten, systeemdiensten en netverliezen gerekend die gerelateerd zijn aan de netto-omzet.

Subsidies

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht. Exploitatiesubsidies worden in het resultaat verantwoord in de periode waarop de subsidie betrekking heeft. Subsidies worden slechts opgenomen zodra de ontvangst hiervan met redelijke zekerheid kan worden vastgesteld.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten.

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen worden, parallel aan de afschrijving van betreffende activa, geamortiseerd en in de overige bedrijfsopbrengsten opgenomen.

Bedrijfslasten

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende en als zodanig geactiveerde kosten (voornamelijk kosten van eigen personeel en materialen) worden in mindering gebracht op de betreffende kostensoorten.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten worden op basis van tijdsevenredigheid toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, onder toepassing van de effectieve rentemethode. Aan investeringsprojecten waarvan de geschatte looptijd langer dan 12 maanden is, wordt bouwrente toegerekend. Indien hedge accounting wordt toegepast, wordt het ineffektieve gedeelte van derivaten direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Materiële vaste activa

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgings- of (interne) vervaardigingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Tot 2008 is de verkrijgingsprijs onder aftrek van de ontvangen bijdragen omdat deze tot dat jaar niet apart zijn gepasseerd.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief. Beoordeling van de gebruiksduur en restwaarde vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt afgestoten of wanneer er geen economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventuele bate dan wel eventueel verlies voortvloeiende uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in het resultaat verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste materiële vaste activacategorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Verwachte gebruiksduren	
Gebouwen	25-50 jaar
Leidingen en installaties	25-55 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen en bedrijfswagens	7 jaar
Gereedschappen en apparatuur	5 jaar
Meters (excl. software)	15 jaar

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan voornamelijk uit kosten van applicatiesoftware.

De immateriële vaste activa, voor zover niet betrekking hebbende op goodwill, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur. Beoordeling van de gebruiksduur vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste immateriële vaste activacategorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Verwachte gebruiksduren	
Software	5 jaar
Goodwill	n.v.t.

Bijzondere waardeverminderingen

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de directe opbrengstwaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van activa, of de kasstroom genererende eenheid waartoe de activa behoren, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Een bijzondere waardevermindering wordt eventueel teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan destijds de realiseerbare waarde is bepaald en voor zover de resterende boekwaarde van de activa lager is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief was opgenomen. Effecten van terugname van bijzondere waardeverminderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht.

Deelnemingen en joint ventures

Deelnemingen

De waardering van economische belangen die niet in de consolidatie worden betrokken, vindt plaats op basis van de equity-methode gebaseerd op de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Enexis B.V. Volgens deze

methode wordt het economisch belang aanvankelijk op kostprijs gewaardeerd, waarbij de boekwaarde na eerste opname wordt verhoogd of verlaagd met het aandeel van Enexis B.V. in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht.

Bij een negatieve vermogenswaarde worden verliezen op deelnemingen verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming. In deze netto-investering zijn ook leningen begrepen die aan deelnemingen zijn verstrekt, voor zover deze feitelijk deel uitmaken van de netto-investering. Voor het aandeel in verdere verliezen wordt uitsluitend een voorziening opgenomen indien en voor zover op grond van juridische verplichtingen wordt ingestaan voor de schulden van de deelneming of indien het stellige voornemen bestaat de deelneming (voor het aandeel) tot betaling van de schulden in staat te stellen.

Bij mogelijke impairment van deelnemingen wordt verwezen naar de verwerkingswijze zoals opgenomen in de paragraaf 'Bijzondere waardeverminderingen' in de 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'.

Joint arrangements

De financiële gegevens van entiteiten die als joint arrangement kwalificeren worden onderscheiden in joint ventures en joint operations, afhankelijk van de wettelijke en contractuele rechten en plichten die iedere investeerder heeft bedongen. De bestaande contractuele overeenkomsten kwalificeren alle als joint ventures. Joint ventures zijn entiteiten waarin Enexis, tezamen met één of meer andere investeerders, gezamenlijke zeggenschap heeft. Deze worden gewaardeerd op basis van de equity-methode.

Financiële instrumenten

Aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum. De Groep neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als de Groep de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie, waarbij alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen.

De Groep maakt gebruik van de volgende financiële instrumenten:

Niet-afgeleide financiële instrumenten

Niet-afgeleide financiële instrumenten omvatten deposito's, handelsdebiteuren en overige vorderingen, verstrekte leningen, opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Niet-afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden niet-afgeleide financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële activa en verplichting worden separaat weergegeven. Er wordt uitsluitend gesaldeerd indien:

- ◆ de Groep een wettelijk afdwingbaar recht heeft op deze saldering; en
- ◆ indien zij voornemens is om te salderen op nettobasis en het actief en de verplichting gelijktijdig te realiseren.

Tot einde looptijd aangehouden financiële activa

Tot einde looptijd aangehouden financiële activa omvatten verstrekte leningen aan deelnemingen en externe partijen.

Wanneer de Groep de uitdrukkelijke bedoeling heeft, en in staat is, om financiële activa tot het einde van de looptijd aan te houden, worden deze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten op basis van de effectieve-rentemethode verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Financiële activa aangemerkt als beschikbaar voor verkoop

De beleggingen van de Groep in deposito's en Money Market Funds worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, geclassificeerd als financiële activa beschikbaar voor verkoop.

Na eerste opname worden deze activa gewaardeerd tegen reële waarde en eventuele veranderingen in de reële waarde. Bijzondere waardevermindingsverliezen en valutakoerswinsten en – verliezen op monetaire posten die beschikbaar zijn voor verkoop worden rechtstreeks in het eigen vermogen via het totaalresultaat verwerkt.

Toerekenbare transactiekosten worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt. Wanneer een belegging niet langer in de balans wordt opgenomen, wordt de in het eigen vermogen opgenomen cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

Overige niet-afgeleide financiële instrumenten

Overige niet-afgeleide financiële instrumenten omvatten handelsdebiteuren en overige vorderingen.

Overige niet-afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen, die in de winst-en-verliesrekening worden verwerkt.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

De Groep kan gebruikmaken van afgeleide financiële instrumenten om het risico van wijzigingen in toekomstige kasstromen van periodiek te betalen rentes of risico's van vreemde valuta's af te dekken. Deze wijzigingen in kasstromen kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen in marktrente of marktkoersen van vreemde valuta's. Gezien de specifieke aanwending van derivaten ten behoeve van mitigering van het rente- en koersrisico op kasstromen, past Enexis waar mogelijk hedge accounting toe.

Waardering van derivaten vindt plaats op grond van kasstroom hedge accounting. De reële waarde van rentederivaten wordt bepaald door middel van de discontering van de toekomstige kasstromen. De reële waarde van valutaderivaten wordt bepaald door middel van discontering van toekomstige kasstromen omgerekend tegen de marktkoersen. De discontering wordt bepaald op basis van de marktrente ultimo boekjaar. De kasstromen worden bepaald op basis van de contractueel overeengekomen rentevoeten, vervaldata en nominale bedragen. Mutaties in de reële waarde worden verantwoord in de hedgereserve (onderdeel van het eigen vermogen), mits de afdekking in hoge mate effectief is. Het ineffectieve gedeelte van de hedge wordt direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Derivaten worden onder de kortlopende, respectievelijk langlopende overige financiële activa geclassificeerd indien de reële waarde positief is, en onder de kortlopende, respectievelijk langlopende financiële verplichtingen indien de reële waarde negatief is.

Overige financiële verplichtingen

Overige financiële verplichtingen omvatten opgenomen leningen, ontvangen waarborgsommen, handelsschulden en overige te betalen posten en overige financieringsverplichtingen.

Overige financiële verplichtingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Een financiële verplichting wordt niet langer opgenomen als de verplichting tenietgaat, dat wil zeggen wanneer de in het contract vastgestelde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, dan wel afloopt. In het geval dat bestaande financiële verplichtingen worden vervangen door andere verplichtingen die worden aangegaan met dezelfde leninggever en de voorwaarden in belangrijke mate verschillen, of dat de voorwaarden van de bestaande verplichting in belangrijke mate worden aangepast, wordt een dergelijke vervanging of aanpassing behandeld als tenietgaan van de huidige verplichting en het aangaan van een nieuwe verplichting. Het verschil in waardering komt ten gunste of ten laste van het resultaat.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere verwachte opbrengstwaarde (in het kader van de normale bedrijfsvoering de geschatte verkoopprijs minus verkoopkosten). De kostprijs is berekend op basis van het systeem van gewogen gemiddelde kostprijzen.

De kostprijs omvat de uitgaven en direct toerekenbare kosten bij verwerving van de voorraden en het naar de bestaande locatie en in bestaande toestand brengen daarvan.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, normaliter gelijk aan de nominale waarde. Onder de liquide middelen worden louter de direct opeisbare liquide middelen opgenomen. Niet direct opeisbare liquide middelen worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen

De van derden vooruitontvangen bijdragen voor investeringen in aanleg van netten en aansluitingen worden bij ontvangst als langlopende verplichting gepassiveerd. De amortisatie vindt plaats volgens de lineaire methode, waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet, waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting. De berekening van de contante waarde vindt voor de personeelsgerelateerde voorzieningen plaats volgens de 'project unit credit'-methode. Actuariële resultaten worden hierbij direct in het resultaat verwerkt.

De verwachte uitgaven binnen een jaar na balansdatum worden als afzonderlijke post opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Pensioenverplichtingen

De pensioentoezeggingen en de toezeggingen betreffende vervroegde uittreding aan de werknemers worden op grond van IAS 19 behandeld als toegezegde bijdrageregeling, aangezien er onvoldoende informatie beschikbaar is en de pensioenfondsen hebben aangegeven dat er geen consistente en betrouwbare basis is om de verplichting, fondsbeleggingen en kosten toe te rekenen aan de separate deelnemende partijen. De in het boekjaar betaalde bijdragen worden verantwoord in het resultaat.

Eind 2015 was bij pensioenfonds ABP de dekkingsgraad 97,2% (2014: 104,7%). De financiële positie van het fonds heeft geleden onder het tegenvallend rendement van de onrustige financiële markten. Ook de dalende rente speelde een grote rol voor de stand van de dekkingsgraad. Daarnaast hebben de nieuwe gegevens van het CBS (december 2015) over de gestegen levensverwachting een drukkend effect gehad op de dekkingsgraad. Voor 2015 bedraagt de premie 19,6% (2014: 21,6%). De premie van 19,6% is de som van de kostendekkende premie ouderdoms- en nabestaandenpensioen van 18,7% (inclusief de verhoging door actualisering van de levensverwachting) en een eenmalige premie van 0,9% als gevolg van het verlengen van de looptijd van compensatieregelingen tot de AOW-leeftijd voor lopende uitkeringen. De verdeling werkgever-werknemer verschuift in 2015 van 65,79 : 34,21 naar 68 : 32 (en in 2016 naar 70 : 30). Bij het bepalen van de premie voor 2015 is rekening gehouden met de wijzigingen in de pensioenregeling ingaande op 1 januari 2015 in verband met de wijzigingen in het fiscale kader (aanpassen opbouwpercentage en aftopping pensioengevend inkomen op EUR 100.000,-). Per 1 januari 2016 is de kostendekkende premie ouderdoms- en nabestaandenpensioen vastgesteld op 17,8%. In verband met de lage dekkingsgraad van 97,2% op 31 december 2015 heeft het fonds besloten om per 1 april 2016 een opslag op de premie te hanteren van 1%. De totale premie bedraagt dan 18,8%. De opslag op de premie per 1 april 2016 geldt in principe voor een periode van vijf jaar.

Winstbelasting

Winstbelasting over het resultaat wordt berekend door toepassing van nominaal geldende tarieven op het in de jaarcijfers getoonde resultaat voor belastingen en bevat daarnaast verrekeningen van voorgaande jaren.

Belastingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening behalve voor zover zij betrekking hebben op posten die rechtstreeks zijn opgenomen in het eigen vermogen.

Verschillen tussen commerciële en fiscale waardering leiden tot latente belastingen. Deze latente belastingen zijn gevormd bij Enexis Holding N.V. als hoofd van de fiscale eenheid. Vorderingen en schulden worden middels de rekening courant positie verrekend.

Lease

De activa waarvan de vennootschap of haar dochterondernemingen krachtens een leaseovereenkomst het economisch eigendom hebben, worden geïnclassificeerd als financiële lease. De vennootschap of haar dochterondernemingen hebben het economisch eigendom indien vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en voordelen aan haar zijn overgedragen. Contracten waar het economisch eigendom in handen is van derden worden geïnclassificeerd als operationele lease. Bij de classificatie van leaseovereenkomsten, als operationele of financiële lease, is de economische realiteit leidend (niet de vorm van het contract).

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de netto liquide middelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip netto liquide middelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd minus de kortlopende bankverplichtingen.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector heeft Enexis zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT. Voor de toelichting op de beloning en de WNT wordt verwezen naar het jaarverslag 2015 van Enexis Holding N.V.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa**Ontwikkeling Cross Border Lease in 2015**

Na beëindiging van de laatste Cross Border Lease (CBL) in 2012 bestaat er gedurende een bepaalde tijd nog de mogelijkheid van nakomende facturen voor de beëindiging en afwikkeling van de CBL's, alsmede een zeer gering risico op claims voortvloeiende uit overlopende verplichtingen, de zogenaamde 'surviving obligations'. De mogelijke nakomende kosten en het risico op claims voor deze CBL-beëindiging schatten wij in als zeer gering.

Alle oorspronkelijk door Essent/Enexis aangegane CBL's zijn op vrijwillige basis beëindigd. Ten aanzien van de eventuele overlopende verplichtingen en kosten na beëindiging is de bestaande kruisgarantiestructuur tussen Essent en Enexis vooralsnog intact gebleven. Hierbij staan beide partijen garant tegenover de Amerikaanse investeerders van de beëindigde commerciële en netwerk-CBL's. Voor de afdekking van mogelijke kosten en claims is door de voormalige Essent-aandeelhouders en RWE een CBL-fonds gevormd. Wij schatten in dat het saldo van de beschikbare middelen van het fonds ruim voldoende is om eventuele nakomende kosten van Enexis te dekken en schatten het risico op nakomende claims als zeer beperkt in. Enexis heeft geen recht op eventueel resterende middelen uit het CBL-fonds.

Huur, lease en inkoopverplichtingen

Ultimo 2015 is door Enexis inkoopverplichtingen (m.u.v. inkoop van materialen) aangegaan voor EUR 302,3 miljoen (2014: EUR 287,5 miljoen).

bedragen in miljoenen euro's	2015			2014		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Personenauto's (operationele lease)	10,9	13,4	0,2	18,2	32,7	2,4
Kantoorlocaties	17,4	21,8	9,0	15,0	14,2	5,9
Netverlies	65,5	49,1	0,0	74,8	53,6	0,0
ICT	68,4	42,8	0,0	42,0	25,4	0,0
Overig	0,3	1,3	2,2	0,3	1,0	2,0
Totaal	162,5	128,4	11,4	150,3	126,9	10,3

Gerechtelijke procedures en juridische geschillen

Ultimo 2015 was Enexis betrokken bij verschillende rechtszaken en juridische geschillen. Op basis van financieel risico zijn met betrekking tot de ontvangen claims voorzieningen getroffen of zijn verplichtingen verwerkt in de jaarcijfers.

Naast een eerder ontvangen claim in februari 2015 heeft Enexis in januari 2016 wederom enkele claims van een aantal klanten ontvangen die betrekking hebben op restituties van omzet uit transport- en aansluitdiensten in het verleden. Enexis bestrijdt deze claims en zal deze als zodanig juridisch aanvechten. Mede door de uitspraak van de ACM op 21 oktober 2015 is Enexis gesterkt in haar mening dat deze claims juridisch geen stand zullen houden. Om het lopende claimproces en mogelijke toekomstige juridische procedures niet verder te beïnvloeden, zien wij af van een verdere toelichting.

Afgegeven garanties

Enexis heeft in totaal voor EUR 0,2 miljoen garanties afgegeven ten behoeve van derden (2014: EUR 0,2 mln.).

3. Verkoop activa en passiva Friesland en de Noordoostpolder

Op 27 juli 2015 is met Alliander N.V. een overeenkomst ondertekend om per 1 januari 2016 de activa en passiva in Friesland en de Noordoostpolder te verkopen. De bij deze verkoop overgedragen activa en passiva in Friesland en de Noordoostpolder hebben betrekking op circa 223.000 gas- en 79.000 elektriciteitsaansluitingen en betreffen netwerkdelen, aansluitingen, meters en overige activa. De verkoopprijs is vastgesteld op EUR 334,1 miljoen.

Bij de bepaling van de aan Noordoostpolder toe te rekenen waarde zijn, op basis van trajectlengtes en aantal aansluitingen, verdeelsleutels gehanteerd van gemiddeld 1,51% van de totale waarde van Enexis B.V. met de assumptie dat de assets van het netwerkdeel van de Noordoostpolder een afspiegeling zijn van het gehele netwerk van Enexis B.V. De gevoeligheid van de hierbij gehanteerde verdeelsleutels is EUR 500.000 bij een afwijking van 1/100 procentpunt.

De op te geven activa en passiva zijn als activa en passiva aangehouden voor verkoop gepresenteerd in de eindbalans 2015. De aan de verkoop toe te rekenen goodwill maakt geen deel uit van de transactie en wordt in mindering gebracht op het verkoopresultaat. Het verkoopresultaat zal als bijzonder resultaat ten gunste van de winst-en-verliesrekening 2016 gebracht worden.

Over de voor verkoop aangehouden materiële vaste activa en de daaraan gerelateerde bijdragen is, vanaf de op 24 maart 2015 tussen betrokken partijen gesloten Overeenkomst op Hoofdlijnen (OOH), niet meer afgeschreven. Tot en met december 2015 bedraagt dit EUR 10,2 miljoen aan lasten, waardoor het resultaat voor belastingen in positieve zin is beïnvloed. De aan de verkoop toe te rekenen kosten bedroegen EUR 5,4 miljoen, waarvan EUR 5,0 miljoen is verwerkt in de winst-en-verliesrekening van 2015 en EUR 0,4 miljoen in 2014.

Voor de volledige toelichting op deze verkooptransactie en de daaraan gelieerde aankooptransactie van Endinet Groep B.V. wordt verwezen naar het jaarverslag 2015 van Enexis Holding N.V.

4. Continuïteit kredietwaardigheid van Enexis B.V.

Op 31 december 2015 bedroegen de kortlopende verplichtingen en passiva aangehouden voor verkoop ad EUR 1.019,0 miljoen tegenover vlottende activa en activa aangehouden voor verkoop ad EUR 680,0 miljoen. Teneinde het surplus aan kortlopende verplichtingen te kunnen nakomen is middels een overeenkomst op 26 april 2016 door Enexis Holding N.V. EUR 500,0 miljoen aan geldlening verstrekt ter herfinanciering van de eveneens op 26 april 2016 afgeloste Enexis lening C.

M. Blacquière, Lid Raad van Bestuur, CFO Enexis B.V.

's-Hertogenbosch, 9 juni 2016

Winstbestemming

Statutaire bestemming van het resultaat

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 18.2).

Analoog aan de met de aandeelhouders van Enexis Holding N.V. overeengekomen afspraken is als uitgangspunt voor de winstbestemming van Enexis B.V. het uit te keren dividend over de planperiode van het strategisch plan (SP) op maximaal 50% van de nettowinst gesteld, waarbij een minimumniveau van jaarlijks EUR 100,0 miljoen wordt nagestreefd. Dit percentage zal verlaagd worden als deze uitkering ertoe leidt dat het bedrijf binnen 5 jaar haar A rating-profiel kan verliezen.

Dit dividendbeleid zorgt ervoor dat de aandeelhouders een voorspelbaar en stabiel dividend kunnen verwachten. Tegelijkertijd borgt het beleid voldoende eigen-vermogensgroei en toont het actieve steun van de aandeelhouders aan een gezonde financiële positie.

Voorstel bestemming resultaat boekjaar 2015

De winst-en-verliesrekening sluit met een resultaat van EUR 214,3 miljoen.

bedragen in miljoenen euro's	2015	2014
Resultaat	214,3	244,9
Reservering ten gunste van de algemene reserve	107,1	122,5
Voorgestelde dividenuitkering	107,1	122,4

Het voorstel voor winstbestemming is niet in de balans per 31 december 2015 verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Enexis B.V.

Wij hebben de in dit jaarbericht op pagina 6 tot en met 20 opgenomen geconsolideerde jaarcijfers 2015 van Enexis B.V. te Rosmalen gecontroleerd. Deze geconsolideerde jaarcijfers bestaan uit de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2015, de geconsolideerde balans per 31 december 2015, het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2015, het geconsolideerde mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur

De raad van bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarcijfers in overeenstemming met de in de toelichting op de geconsolideerde jaarcijfers door de vennootschap beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 10 tot en met 20. De raad van bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarcijfers mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarcijfers op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarcijfers geen afwijkingen van materieel belang bevatten.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarcijfers. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarcijfers een afwijking van materieel belang bevatten als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarcijfers door de vennootschap, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de raad van bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarcijfers.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel zijn de jaarcijfers van Enexis B.V. voor het jaar geëindigd op 31 december 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de vennootschap beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 10 tot en met 20.

Basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op pagina 3 van het jaarbericht waarin is vermeld voor welk doel het jaarbericht is opgesteld. Tevens is uiteengezet dat het jaarbericht geen volledige jaarrekening betreft en dat Enexis B.V. gebruik maakt van de vrijstelling tot het publiceren van haar statutaire jaarrekening op basis van artikel 2:403 BW. Op pagina 10 tot en met 20 zijn de door de vennootschap gekozen grondslagen beschreven, welke de basis vormen voor dit jaarbericht.

De jaarcijfers van Enexis B.V. zijn opgesteld door de Raad van Bestuur van de vennootschap voor de Autoriteit Consument en Markt met als doel om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting zoals gesteld in artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet. De jaarcijfers en onze controleverklaring daarbij zijn uitsluitend geschikt voor dit doel en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Utrecht, 9 juni 2016

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. C.J.A.M. Romme RA

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2016 is de vennootschap Aktivabedrijf Enexis Friesland B.V. met daarin alle activa en passiva van Enexis in Friesland en de Noordoostpolder aan Alliander N.V. verkocht en overgedragen.

Naast een eerder ontvangen claim in januari 2015 heeft Enexis in januari 2016 wederom enkele claims van een aantal klanten ontvangen die betrekking hebben op restituties van omzet uit transport- en aansluitdiensten in het verleden. Enexis bestrijdt deze claims en zal deze als zodanig juridisch aanvechten. Mede door de uitspraak van de ACM op 21 oktober 2015 is Enexis gesterkt in haar mening dat deze claims juridisch geen stand zullen houden. Om het lopende claimproces en mogelijke toekomstige juridische procedures niet verder te beïnvloeden, zien wij af van een verdere toelichting.

Verklaring ex artikel 18

Derde lid, Elektriciteitswet 1998, respectievelijk ex artikel 10d, derde lid, Gaswet

Verklaring ex artikel 18, derde lid, Elektriciteitswet 1998 respectievelijk ex artikel 10d, derde lid, Gaswet

Ondergetekende, P. Vermaat, verklaart hierbij in zijn hoedanigheid van bestuurder van Enexis B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enexis B.V. en elke met Enexis B.V. verbonden groepsmaatschappij binnen Enexis Holding N.V. die activiteiten verricht die de netbeheerder op grond van artikel 17 van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10b van de Gaswet niet zelf mag verrichten, in het jaar 2015 voldoet aan de eisen die gesteld worden in artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10d, eerste lid, van de Gaswet, hetgeen betekent dat Enexis B.V. in het jaar 2015 een dergelijke groepsmaatschappij niet heeft bevoordeeld boven anderen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Als bevoordelen van een groepsmaatschappij of het toekennen van voordelen die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is, worden in ieder geval aangemerkt:

- a. het verstrekken van gegevens aan een groepsmaatschappij over afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 die een verzoek als bedoeld in artikel 23 of 24 van de Elektriciteitswet 1998 hebben gedaan, respectievelijk over afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet, die een verzoek om aansluiting of transport als bedoeld in Hoofdstuk 2 van de Gaswet hebben gedaan;
- b. het leveren van goederen of diensten aan een groepsmaatschappij tegen een vergoeding die lager is dan de redelijkerwijs daaraan toe te rekenen kosten;
- c. het toestaan van het gebruik door een groepsmaatschappij van de naam of het beeldmerk van de netbeheerder op een wijze waardoor verwarring bij het publiek te duchten is over de herkomst van goederen of diensten.

's-Hertogenbosch, 31 maart 2016,

P. Vermaat
Bestuurder Enexis B.V.

Overeenkomst met verwante bedrijven (> EUR 4,5 miljoen)

Enexis B.V. heeft met Fudura B.V. een (1) dienstverleningsovereenkomst (DVO) met een waarde groter dan EUR 4,5 miljoen afgesloten. Daarnaast heeft Enexis B.V. met Enexis Holding N.V. vier (4) leningovereenkomsten met een waarde groter dan EUR 4,5 miljoen afgesloten.

Wettelijke ratio's

Het financieringsbeleid van Enexis is erop gericht om de zelfstandige financiering van Enexis zeker te stellen door tijdig, blijvend en voldoende toegang te realiseren tot kapitaal- en geldmarkten en tegelijk de financieringsstructuur, financieringskosten en -risico's te optimaliseren. De uitvoering van het financieringsbeleid is vastgelegd in een Treasury Statuut, met daarin opgenomen doelstellingen, taakomschrijving en mandaat Treasury, rapportering, risicobeheer en organisatorische en administratieve kaders ten behoeve van de financiering. Het beleid wordt uitgevoerd binnen de vigerende regels van de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet en het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder.

In het kader van haar financiering heeft Enexis credit ratings bij twee ratingbureaus, Standard & Poor's (S&P) en Moody's. De doelstelling van Enexis ten aanzien van haar rating is gericht op het behoud van een sterke A rating. Deze rating ligt boven de normen voor kredietwaardigheid zoals beschreven in het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder.

De credit rating van Enexis B.V. is in 2015 herbevestigd door beide rating agencies. De credit rating, afgegeven door Moody's, bleef ongewijzigd op Aa3 met stable outlook. De credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P) werd gehandhaafd op A+ met een stable outlook.

De credit ratings eind 2015 van Aa3/A+ met een stable outlook, voldoen ruimschoots aan de eisen van Enexis voor het behoud van een A rating profiel.

Voor de meest actuele rating rapporten wordt verwezen naar onze website (Investor relations/Financial publications/Publications).

Besluit Financieel Beheer Netbeheerder

Indien een netbeheerder een verklaring door een erkend kredietbeoordelingsbureau heeft waaruit blijkt dat de netbeheerder kredietkwaliteitstrap investeringswaardig is, hoeft deze op basis van artikel 3 van het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder niet te rapporteren over de gestelde eisen inzake kredietwaardigheid. Enexis voldoet met haar actuele credit ratings aan de minimaal vereiste kredietwaardigheidstrap.

Investerings in netten

Betrouwbaarheid van onze netten goed op peil

In 2015 hebben we weer veel projecten uitgevoerd om de kwaliteit van ons netwerk op peil te houden en het klaar te maken voor de toekomst. Naast werk op eigen initiatief voeren we werk uit in opdracht van klanten.

Onze doelstelling voor het plaatsen van slimme meters ≥ 250.000 adressen hebben we niet gehaald. Dit doordat er in de eerste helft van 2015 minder slimme meters beschikbaar waren in de markt door problemen bij toeleveranciers. Daarnaast bleef de vraag van klanten naar aansluitingen iets achter op onze prognose. Onze inschatting over het aantrekken van de economie bleek te optimistisch.

Aanbieding slimme meters 2015

Totaal aantal adressen gerealiseerd	233.247	89,9%
Niet gerealiseerd:		
Weigeraars	12.973	5,0%
Nu geen medewerking klant	9.435	3,6%
Technisch niet uitvoerbaar	3.529	1,4%
Overig	317	0,1%
Totaal aantal adressen aangeboden	259.501	100%

	t/m 2015	2015	2014	2013	2012	2011
Elektriciteitsmeters	661.937	233.247	174.165	128.795	90.105	32.851
Gasmeters	482.254	149.204	149.494	96.291	63.533	21.684
Totaal	1.144.191	382.451	323.659	225.086	153.638	54.535

Bij Enexis besteden we veel aandacht aan vernieuwing. We richten ons hierbij op onder andere innovatie in onze netten. Innoveren doen we niet alleen, maar samen met externe partijen. Zie ook enexisinnovatie.nl.

Met onze visie op de ontwikkeling van het gasdistributienet in 2030, introduceerden we de slimme bypass-techniek bij het vervangen van gas hoofdleidingen, waardoor geen gasonderbreking meer plaatsvindt bij onze klanten.

Bij projecten gaan we meer sleufloze vervangingstechniek toepassen, waarbij we van binnenuit een nieuwe leiding aanbrengen in bestaande leidingen. Deze techniek leidt tot een maatschappelijke toegevoegde waarde in termen van toegenomen klanttevredenheid, een hogere veiligheid, meer duurzaamheid en een lager kosten niveau.

We hebben zo'n 300 middenspanningstations van distributie automatisering (DA) voorzien, waardoor op afstand eenheden van het net kunnen worden aan- en afgeschakeld, met als ambitieuze plan om uiterlijk 2020 alle grote steden in ons voorzieningsgebied van DA te voorzien.

Enexis heeft de verantwoordelijkheid voor 182.800 km transport- en distributienetten en 77.600 bovengrondse schakel- en gasreducerstations. Enexis verzorgt de distributie van elektriciteit naar 2,7 miljoen klanten en van gas naar ruim 2,0 miljoen klanten in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant, Limburg en via Endinet, regio Eindhoven. In 2015 is hiermee een bedrag van EUR 377,7 miljoen aan investeringen gemoeid.

bedragen in miljoenen euro's	2015	2014
Elektriciteit		
Standaardansluitingen	21,2	21,5
Maatwerkansluitingen	20,3	19,2
Netuitbreidingen	92,8	89,0
Reconstructies	25,0	25,8
Vervangingen	40,2	37,1
Overig	16,2	14,0
Totaal Elektriciteit	215,7	206,6
Gas		
Standaardansluitingen	6,9	6,9
Maatwerkansluitingen	2,0	1,8
Netuitbreidingen	15,1	15,2
Reconstructies	19,0	20,0
Vervangingen	117,1	104,6
Overig	1,9	2,1
Totaal Gas	162,0	150,4
Totaal Elektriciteit en Gas	377,7	357,0

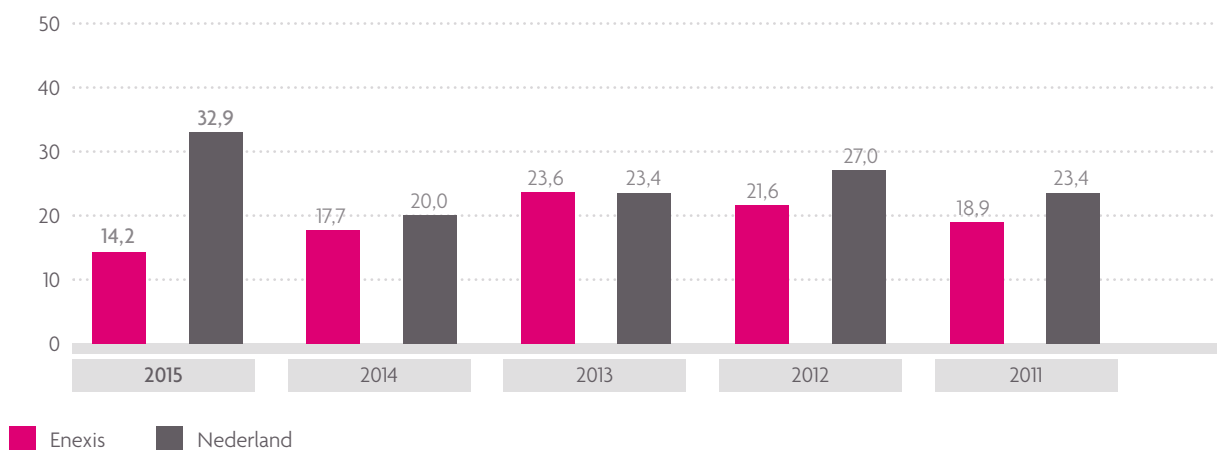
Betrouwbaarheid in cijfers

De betrouwbaarheid van de energienetten wordt uitgedrukt in de Jaarlijkse Uitvalduur (JUD), ontstaan als gevolg van onvoorziene onderbrekingen (storingen). Het aantal minuten (elektriciteit) of seconden (gas) dat de klant gemiddeld geen energietoevoer heeft in een kalenderjaar.

Voor het elektriciteitsnetwerk van Enexis was dat in 2015 14,2 minuten. Het landelijk gemiddelde was 32,9 minuten.

Jaarlijkse uitvalduur per elektriciteitsaansluiting ten gevolge van HS-, MS- en LS-storingen 2011-2015

(in minuten per aansluiting)

De jaarlijkse uitvalduur per e-aansluiting van MS en LS is verder te verbijzonderen naar regio's binnen het verzorgingsgebied van Enexis.

	Elektriciteit (in minuten) ¹⁾	Elektriciteit (in minuten) ¹⁾
	2015	2014
Friesland	26,8	12,6
Groningen/Drenthe	14,0	28,1
Limburg	16,1	13,0
Overijssel/Flevoland	9,2	16,4
Noord Brabant-O	14,4	11,0
Noord Brabant-W	11,3	18,7
Totaal	13,3	17,1

1. Cijfer is exclusief Hoogspanning.

Bij de gasnetten kwam de uitvalduur op 78 seconden per aansluiting, tegenover een landelijk gemiddelde van 135 seconden.

Onderstaande tabel laat zien dat de uitvalduur gas in 2015 13% lager is dan in het voorgaande jaar. Er zijn echter wel nog verschillen tussen de regio's.

De uitvalduur van het gasnetwerk per regio in 2015 was als volgt:

	Gas (in seconden)	Gas (in seconden)
	2015	2014
Friesland	21	56
Groningen/Drenthe	169	26
Limburg	76	22
Overijssel/Flevoland	40	363
Noord Brabant-O	27	19
Noord Brabant-W	68	41
Totaal	78	90

Reguleringsdata

Publicatie reguleringsdata 2015

Voor meer inzicht in de reguleringsdata van Enexis zie www.enexis.nl. Hier zijn de in mei 2016 aan de ACM aangeleverde regulatorische data gepubliceerd, op basis waarvan de ACM de jaarlijkse toegestane inkomsten van Enexis B.V. bepaalt.

ENEXIS B.V.

Postbus 856

5201 AW 's-Hertogenbosch

088 857 77 77

www.enexis.nl

ENEXIS

ENERGIE IN GOEDE BANEN